

‘De
EFTA
is
kerngezond’

25 jaar EFTA-Benelux

‘We waren een rustige
en ook arme club’ [OICK BROER]

De behoefte aan basiskennis was enorm

EFTA-BENELUX BESTAAT 25 JAAR EN VIERDE DAT VORIGE WEEK MET EEN FEESTELIJK SEMINAR.

NA EEN KWART EEUW UPS AND DOWNS VERKEERT DE ORGANISATIE NU IN BLAKENDE GEZONDHEID.

Dick Broer

Halverwege de jaren zeventig vond in flexo een spectaculaire verbetering van het kwaliteitsniveau plaats. Nieuwe ontwikkelingen, zoals fotopolymere drukplaten, kamerrakelsystemen, betere rasterwalsen en innovatieve persconstructies zorgden voor een echte kwaliteitssprong. Tot dan werd flexo ingezet voor eenvoudige bedrukkingen op verpakkingen van papier en golfkarton. Van stempeldruk – of zoals de Duitsers smalend zeiden: Kartoffeldruck – werd flexo een volwaardige druktechniek, die zich opmaakte om de strijd met concurrent diepdruk in de flexibele verpakkingen aan te gaan.

Met die nieuwe technieken groeide ook de behoefte aan kennis, want in veel bedrijven werkten mensen zonder enige technische vooropleiding. In de VS was al in 1958 de Flexographic Technical Association (FTA) opgericht, met als doel door technische informatie-uitwisseling het kennisniveau te verhogen. In Europa volgde Groot-Brittannië in 1972 met de European Flexographic Technical Association UK en in 1978 werd de Deutsche FTA (DFTA) gesticht.

NEDERLANDSE START

Nederland bleef niet lang achter: in 1981 werd in Nederland de EFTA-NL opgericht door een elftal mensen, voornamelijk werkzaam in de flexibele verpakkingen. J. Bramson van Bramsons Papierindustrie in Amerfoort was de eerste voorzitter. Een van de medeoprichters was Dick Broer, die op het jubileumseminar terugblikt op de beginjaren van EFTA-NL.

Joan Hanegraaf

De eerste activiteit was het organiseren van sterk praktijkgerichte seminars, die een paar keer per jaar werden gehouden. De behoefte aan basiskennis was enorm. Het administratieve beheer van de organisatie kwam in handen van Bureau Le Jeune in Den Haag (tegenwoordig Lejeune Association Management), dat nog steeds de inmiddels tot EFTA-Benelux omgedoopte vereniging onder zijn hoede heeft. Een tweede activiteit werd al snel het eens in de drie jaar organiseren van flexowedstrijden. Leden stuurden hun beste werk in voor een onderlinge competitie wie het mooiste flexodrukwerk kon maken.

'We waren een rustige club', kenschetst Broer die beginjaren. 'Botsingen kwamen niet of nauwelijks voor. Er werd hard gewerkt en we waren zeer efficiënt: onze vergaderingen waren vaak na een uur alweer afgelopen. We waren ook een arme club: de bestuursleden betaalden reiskosten en consumpties uit eigen zak. Voor ontmoetingen met buitenlandse organisaties was geen geld. Toch ben ik een keer naar Japan en naar een bijeenkomst van de FTA in Montreal geweest. Le Jeune wist dat via andere verenigingen te organiseren. Van die bijeenkomsten bracht ik dan weer verslag uit bij EFTA-NL, zodat we toch op de hoogte waren van wat er buiten Nederland speelde.'

EFTA NU

De gideonsbende van het begin groeide geleidelijk uit tot een hechte belangenorganisatie. Niet altijd kon de rust worden gehandhaafd, de vereniging kende zo zijn ups and downs. Een paar jaar geleden zat de vereniging in een dip; het ledental

IN HET KORT

- De EFTA-Benelux bestaat 25 jaar. Medeoprichter Dick Broer blikt terug op de beginjaren.
- Onder het voorzitterschap van Joan Hanegraaf heeft de EFTA nieuw elan gekregen. Het ledental stijgt weer en de financiën zijn op orde.
- Voor opleidingen wordt nauw samengewerkt met het GOC. Binnenkort start een nieuwe cursus orderacceptatie.
- Ook op het gebied van wet- en regelgeving, vooral met betrekking tot milieu en arbo, werpt de EFTA zich op als gesprekspartner voor de betreffende instanties. Daarbij wordt samengewerkt met branchegeleerde organisaties.

stagneerde en de financiën waren niet goed op orde. Drie jaar geleden werd *Joan Hanegraaf*, algemeen directeur van Oerlemans Packaging in Genderen, door het zittende bestuur benaderd en later door de ledenvergadering tot nieuwe voorzitter benoemd.

Hanegraaf: 'We hebben keihard gewerkt en nu staat de EFTA weer goed op poten. We zijn kerngezond. Het gaat erom dat we de leden 'value for money' bieden. Jaarlijks stellen we een Plan van Aanpak op met duidelijke targets.'

'Als bestuur concentreren we ons op een paar terreinen, die voor de leden van wezenlijk belang zijn, zoals wet- en regelgeving – met name op het gebied van milieu – en opleidingen. We hebben speciale commissies gevormd die zich daarmee bezighouden. Die aanpak begint te werken: het ledental stijgt weer en we zitten nu op ruim honderd leden.'

'In mijn bestuursfuncties (Hanegraaf is ook bestuurslid van de Vereniging van Foliefabrikanten, de vvf, red.) kom ik veel mensen uit de flexo-wereld tegen. Zijn hun bedrijven nog geen lid van de EFTA, dan benader ik ze en laat ze zien wat ze missen voor achthonderd euro per jaar. Vrijwel alle Nederlandse flexodrukkers uit de flexibele verpakkingen zijn nu lid van de EFTA. Ook krijgen we steeds meer etikettendrukkers. Alleen met Vlaamse bedrijven gaat het nog wat moeizaam. Belgische bedrijven zijn wat individualistischer ingesteld en daardoor minder snel geneigd lid te worden van een belangenorganisatie.'

BREDERE OPLEIDINGEN

Op het gebied van opleidingen werkt de EFTA nauw samen met het Kenniscentrum GOC. Jaarlijks wordt een serie studiedagen en workshops georganiseerd. Bij deze evenementen worden ook de toeleveranciers en hun specialisten betrokken. Hanegraaf: 'Het GOC en de EFTA zijn prima partners. Door kennis en ervaringen te bundelen, kunnen we onze leden goede cursussen aanbieden. Het GOC beschikt over goede faciliteiten en de kunde om kennis op de juiste manier over te brengen.'

Waren de opleidingen tot nog toe uitsluitend gericht op de techniek, de komende jaren wordt het werkkterrein verbreed. In de meeste flexodrukkerijen werken nu drukkers met een hoog opleidingsniveau, maar de bedrijfsprocessen rondom het drukken blijven daarbij achter. Het verbeteren van deze bedrijfsprocessen kan de kans op fouten verminderen. Dat geldt zowel voor de binnen- als de buitendienst. Eind dit jaar start het GOC met een cursus orderacceptatie, bestemd voor werkvoorbereiders, verkopers en afnemers.

FLEXO IN COMPRES

Compres heeft vrijwel vanaf het begin een nauwe band met de EFTA onderhouden. Een jaar na de oprichting van de EFTA kwam er een samenwerkingsverband tot stand. Vanaf dat moment verscheen regelmatig de rubriek Flexodruk in Compres, met technische informatie over het 'verjongde' drukprocedé. Het eerste artikel in de reeks had de toepasselijke titel 'Neroc stilt informatiehonger in flexografie'. Als enthousiast pleitbezorger voor de flexo kreeg toenmalig hoofdredacteur Frits de Winter in EFTA-kringen de geuzennaam Flexo Frits.

VERSNIPPERING VOORKOMEN

De EFTA wordt ook steeds vaker gesprekspartner bij instanties als het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (szw) en de Arbeidsinspectie. 'Bij veel van dergelijke instanties bestaat nog teveel onbekendheid met onze bedrijfstak', is de ervaring van Hanegraaf.

'Met onze kennis moeten we begrijpelijk maken wat er in onze bedrijven gebeurt, zodat er uitvoerbare regelingen komen. Zo zijn we onlangs nog bij szw geweest om te praten over OPS, het organisch psycho-syndroom, dat veroorzaakt wordt door oplosmiddelen.'

'Het probleem is het grote aantal belangenclubjes. De overheid is niet altijd transparant, maar wij zijn dat ook niet. Als je teveel versnipperd bent, kun je ook geen vuist maken.'

'Wij werken vooral aan een directe lijn met onze eigen overheden. Daar moet het voorlopig bij

blijven. Lobbyen in Brussel is voor ons niet haalbaar. Wel wordt met branchegelieerde organisaties de nationale en Europese wetgeving met betrekking tot het milieu gevolgd.'

De EFTA heeft samenwerking hoog in het vaandel staan. Zo wordt er met de vvf een database opgezet voor allerlei in de industrie gebruikte stoffen. In de database komen procesbeschrijvingen met hoe een stof alle productie- en verwerkingsfasen ondergaat, inclusief risicoanalyses. Ook het antwoord op vragen als welke stoffen wel en welke niet toelaatbaar zijn, is daar te vinden. Het moet een complete database worden, die voor de leden van beide organisaties toegankelijk is.

'Zo bieden we onze leden iets wat ze elders niet kunnen krijgen', zegt Hanegraaf.

Verder zijn er regelmatig gesprekken met de Europese zusterverenigingen. Het is de bedoeling uiteindelijk tot een overkoepelende organisatie (Flexofed) te komen. Een werkgroep waarin alle nationale flexo-organisaties zitting hebben, is daar mee bezig, maar de voortgang verloopt langzaam. De meeste, veelal kleine, verenigingen hebben het te druk met de eigen besognes.

BIJ DE LES BLIJVEN

Het jubileumseminar van 7 november had als doel de EFTA-leden bewust te maken van toekomstige uitdagingen en bedreigingen. 'We wilden een aantal eye-openers presenteren', licht Hanegraaf toe. 'De ontwikkelingen in de verpakkingsector gaan razendsnel, dus je moet goed bij de les blijven. De bedrijven kunnen zich niet permitteren een verkeerde investering te doen.'

'Als EFTA-Benelux proberen we een richtinggevende rol te spelen. We zijn ons ervan bewust dat het aantal spelers door alle overnames, zowel bij ons als bij de toeleveranciers en afnemers, kleiner wordt. Het stelt hoge eisen aan onze organisatie. Ik vind dat we aan de eisen die aan een belangenvereniging gesteld mogen worden op dit moment voldoen, maar we moeten verdere samenwerking met gelieerde branches in de toekomst niet uitsluiten.' [DUK SCHILSTRA]

dschilstra@uitgeverijcompres.nl

Het Lustrumseminar 'Back to the future' werd op 7 november gehouden in het Eindhovense Evoluon. Meer weten? Kijk op www.efta.nl.

De stand van de EFTA op Macropak 1994.

'Lobbyen in Brussel is voor ons niet haalbaar'

[JOAN HANEGRAAF]